

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

Ιωάννης Μ. Νομικός
(RIEAS Διευθυντής)

Copyright: Research Institute for European and American Studies (www.rieas.gr)
(Publication Date: 10 May 2014).

Είναι γεγονός πλέον ότι στο παγκόσμιο περιβάλλον ο χώρος των πληροφοριών βρίσκεται στην καμπή σημαντικών εξελίξεων, ανατροπών, και επαναστατικών αλλαγών, που υπαγορεύονται από το τάχιστα, αναπτυσσόμενο τεχνικά διαφοροποιούμενο πρακτικά, και μορφοποιούμενο κοινωνικά περιβάλλον. Η στόχευση στην ταχύτατη και σε πραγματικό χρόνο «σύλληψη» της πληροφορίας (intelligence process), με αναμόρφωση των μέσων και των τρόπων απόκτησής της αλλά και η άμεση επεξεργασία και διάχυσή της, αποτελεί την θρυαλίδα ευρύτερων οργανωτικών και δομικών αλλαγών, που ήδη υιοθετούν, παραδοσιακές στον χώρο των πληροφοριών υπηρεσίες, χώρες όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και το Ισραήλ¹.

Στην Ελλάδα με τον Νόμο 4249/2014 που ψηφίστηκε τον Μάρτιο από το Ελληνικό κοινοβούλιο και αφορά την συνολική αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού σώματος, ενδιαφέρον παρουσιάζει η ίδρυση μιας νέας κατά την ονοματολογία, αλλά γνωστή από το παρελθόν κατά το αντικείμενο υπηρεσία της Αστυνομίας που θα σχετίζεται με την ενιαία διαχείριση των πληροφοριών.

Με τις αλλαγές αυτές, η Ελλάδα επιχειρεί και πάλι να δημιουργήσει σύγχρονες δομές αντίστοιχες με αυτές που υπάρχουν εδώ και δεκαετίες σε άλλες χώρες.

Επαναθεσμοθετήθηκε λοιπόν μια ισχυρή υπηρεσία, η οποία κινούμενη σε σύγχρονα πρότυπα μπορεί να συνδυάσει την επιχειρησιακή δράση με την αξιοποίηση των πληροφοριών που αφορούν το έγκλημα.

Η πρώτη θεσμοθέτηση (Π.Δ. 99/2009, περί “ρύθμισης θεμάτων οργάνωσης της Ελληνικής Αστυνομίας” - ΦΕΚ Α', αρ.125127 Ιουλίου 2009), αφορούσε την ίδρυση του **Κέντρου Συλλογής και Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πληροφοριών (ΚΕ.ΣΥ.Δ.Ε.Π.)** με αρμοδιότητα τη συλλογή, την επεξεργασία και την κατανομή του πληροφοριακού υλικού ανά τομέα ασφάλειας, ενώ προσδοκούσε να έχει άμεση συνεργασία με την Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία και την Κρατική Ασφάλεια².

Για χρονικό διάστημα δηλαδή **μεγαλύτερο των 25 ετών** (από την ίδρυση της Ελληνικής Αστυνομίας το 1984), μέχρι την ίδρυση του ΚΕΣΥΔΕΠ (2009) δεν είχε συγκροτηθεί ένα Ενιαίο Εθνικό Σύστημα Αξιοποίησης Πληροφοριών που αφορά το έγκλημα, με «ιδιόκτητες» πληροφορίες επικεντρωμένες στην κατά την αρμοδιότητα των ανεξάρτητων μεταξύ τους διωκτικών σωμάτων, εξειδικευμένη μορφή. Στον αντίποδα το σύνολο σχεδόν των σύγχρονων κρατών διαρκώς αναμορφώνουν και εκσυγχρονίζουν το σύστημα πληροφοριών τους προκειμένου να αντιμετωπίσουν προβλήματα κυρίως στην **ανταλλαγή και διάχυση της πληροφορίας, με την Ελλάδα να αναζητά ακόμη τους τρόπους Συλλογής της.**

¹ Amir Rapaport «Revolution in the intelligence Agencies» - ISRAELDEFENCE – APRIL 2014 p 30

² Νίκος Λάος «Δικτυακός Πόλεμος & Δημόσια Ασφάλεια στην Ελλάδα» - Άρθρο εφημερίδα «Η Ελλάδα αύριο» 3/8/2012)

Ο κυριότερος προβληματισμός του θεωρητικού ερευνητή τέτοιων θεμάτων είναι αν και αυτή η περίπτωση, εντάσσεται στο φαινόμενο της ευκαιριακής και επικοινωνιακής διαφήμισης πολιτικών διαρθρωτικών προϊόντων, από τους εκάστοτε διαχειριστές (πολιτικούς με τους υπηρεσιακούς τους παράγοντες) των τόσο σοβαρών για την εσωτερική ασφάλεια της χώρας θεμάτων, που τελικά παραμορφώνουν την πραγματικότητα και να την καθιστούν εικονική!

Ο προβληματισμός αυτός ξεκίνησε και παρέμεινε ως προς το κατά πόσο υπήρξε ουσιαστική υποστήριξη του ΚΕΣΥΔΕΠ, σε σχέση με την επιδιωκόμενη αποτελεσματικότητά του, αναγόμενη, σε θέματα οργάνωσης, χρηματοδότησης, επιπέδου λειτουργίας του, αξιοποίησης της γνώσης και εμπειρίας των στελεχών του και υιοθέτησης εφαρμοσμένων άλλων Εθνικών συστημάτων προσαρμοσμένων στην Ελληνική δομική και λειτουργική πραγματικότητα των υπηρεσιών που σχετίζονται με την αντιμετώπιση του εγκλήματος. Η γενική εικόνα ωστόσο του πρώτου εγχειρήματος σήμερα είναι ικανοποιητική, παρά τις αντίξοες συνθήκες που επέβαλαν οι ίδιοι οι εμπνευστές του, αλλά την περιέσωσαν κατά το δυνατό, οι έχοντες την ευθύνη υλοποίησης του, με την δημιουργία του πρώτου πυρήνα αναλυτών αλλά και δειλά της φιλοσοφίας των πληροφοριών, στην Ελληνική Αστυνομία. *Η φράση «ικανοποιητική» δομείται και μόνο από το γεγονός ότι κατέστη δυνατό να αναδειχθεί το κενό που υπήρχε, όσο κι αν για τους γνώστες του χώρου των πληροφοριών προσδιορίζεται ως ατονόητο.*

Σε κάθε περίπτωση η σημερινή πρωτοβουλία και η θερμή υποστήριξη, του υπουργού δημόσιας τάξης & προστασίας του πολίτη, για την αναμόρφωση και αναβάθμιση του Συστήματος Διαχείρισης Πληροφοριών στην Ελλάδα, κρίνεται εξαιρετικά σημαντική, παρέχοντας στην Ελληνική Αστυνομία ένα σημαντικό, διεθνώς χαρακτηριζόμενο ως απαραίτητο, όπλο υποστήριξης του ελέγχου και αντιμετώπισης της εγκληματικότητας στην ελληνική κοινωνία.

Ωστόσο σημαντική κρίνεται και η διαδικασία υλοποίησης αυτής της πολιτικής πρωτοβουλίας που θα εφαρμοσθεί, η οποία επιβάλλεται - ως βασική προϋπόθεση επιτυχίας- να αναμορφώσει με σημαντικές παρεμβάσεις τα στοιχεία που εκλείπουν εξαιτίας της υπάρχουσας παθογενούς νοοτροπίας³ :

- Ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ όλων των υπηρεσιών εφαρμογής νόμου της χώρας,
- Ανάπτυξη της ομαδικής εργασίας (team work) εσωτερικά και συλλογικής δράσης των υπηρεσιών της Αστυνομίας αναφορικά με την συλλογή, ανταλλαγή και διάχυση των πληροφοριών,
- Οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας ικανό να αντέξει τα στατικά φορτία του εγχειρήματος, για τον συντονισμό των διαχεόμενων επεξεργασμένων πληροφοριών,
- Στελέχωση με το καταλληλότερο ικανότερο προσωπικό σε όλες τις βαθμίδες χωρίς ανταγωνιστικά και «ανασφαλή» νεφελώματα, η επιλογή του οποίου επιβάλλεται να γίνεται με απόλυτα αξιοκρατικές και διαφανείς διαδικασίες και με Κριτήρια όπως: επιστημονική γνώση αντικειμένου με εκπαιδεύσεις, ειδικές γνώσεις χρήσης συστημάτων πληροφορικής και η έφεση στην σύγχρονη τεχνολογία, η οργανωτικότητα, εργατικότητα, συνεργασία, εχεμύθεια, η επαγγελματική κατάρτιση, η επιχειρησιακή εμπειρία, η γνώση ξένων γλωσσών, καθώς και οι λοιπές γενικές - ειδικές γνώσεις και προσωπικά ενδιαφέροντα που μπορούν να αξιοποιηθούν.
- Αξιοποίηση της επιχειρησιακής γνώσης-εμπειρίας όλων των στελεχών της,
- Εξασφάλιση της «συνέχειας» των θέσεων και της διαρκούς επιμόρφωσης στις νέες πρακτικές και εξέλιξη της μεθοδολογίας.

Πρότυπα προς τον σκοπό αυτό αποτελούν τα ήδη εφαρμοσμένα μοντέλα, χωρών με σημαντική εμπειρία, ανάπτυξη έρευνας, και πρακτική επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, στον τομέα των πληροφοριών.

³ **Μαρίνος Σταγάκης** «Εθνικό σύστημα διαχείρισης πληροφοριών και περιβάλλον ασφάλειας στην Ελλάδα» Copyright: www.rieas.gr (<http://www.rieas.gr/research-areas/greek-studies-gr/1718-2012-03-04-10-07-40.html>) - 04 Μαρτίου 2012